

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafu' este Duminec'a si Joi's, la fie-care doue septemani cu adausulu Foisio'rei — Prenumeratiunea se face in Sabiu' la expeditur'a foiei, preafara la s. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra expeditura. Pretulu' prenumeratiunei pentru Sabiu' este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 13.

ANULU XXV.

Sibiu 13/25 Februaru 1877.

trajecolalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. v. a. o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prinu, si tier streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Insetele se platescu pentru intâi'a ôra cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ôra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

381

Ce ne va aduce primavér'a ?

Nu ni se va luá in nume de reu déca de asta data ne îndreptámu privirile numai in afara, preste limitele monarchiei. Deprinsi a audi prevestiri de pace si atunci cându pacea mai avé sa traiesca numai luni de dile, astadi numai din fundulu Germaniei mai audimu de pe tronulu imperatescu, ca se vorbesce de pace, dara si acolo numai conditiunatu. In vecinatatea nóstra spre resaritul de média-nópte nuorii de armate rusesci suntu enormi, furtun'a lor nu mai póte fi departe, ea trebuie sa-si descarge unde-va electricitatea. Nu departe de fruntariile nóstre, spre resaritul de média-di, nuorii de armate suntu de mai putiena expansiune; acolo inse aerulu politicu atátu este de nadusitu si de coruptu, încátu in totu minutulu póte fi surprinsu omulu de scirea, ca disolutiunea complexului politicu numitu imperiulu otomanu, a intrátru in ultim'a fasa si ca si celu din urma semnu de viétia din acestu corpu e gat'a sa dispara.

Suntu abia cinci dile de cându telegrafulu ni-a comunicatu scirea ca sultanulu Abdul-Hamid inca e pe cale de a i se muiá creerii si ca de mai multe dile nu e capabilu de a luá parte la nici o actiune de statu. Déca comparámu scirea acést'a cu scirile dinainte de detronarea lui Murad V, suntemu îndreptatiti a presupune ca dilele lui Abdul-Hamid pe tronulu osmaniloru nu voru fi multe.

Turci'a a mai consumatu si pâna aci multe puteri, inse in nóue luni trei sultani si o droie de veziri si ministri, are sa dica, ca rótele mecanismului de statu atátu suntu de tocite, încátu nu mai punu unele altor'a nici unu obstaculu, orologiulu s'a pornitu a bate si va bate totu póte pâna in sfersitu.

O deputatiune de softale, turcesci se pregatescu sa vina la Buda-pest'a sa multiamésca softaleloru unguresci, ca in momentele aceste critice, a avutu Turki'a mangaierea de a-i dá cine-va sarutarea, póte cea din urma. Ast'a aru fi uniculu semnu de viétia in feliulu seu in momentele cându lumea este incunosciintata despre nóue simari resturnári in Constantinopole. Este inse întrebarea, ca dupa sgomotele despre isbucnirea unei revolte in Constantinopole si a resbelului la fruntarii, pâna sa se întórca softalele acasa, probabilu fára decoratiuni, voru mai gasi pre padisiahulu de adi pe tron, voru mai gasi drumulu spre cornulu de aur de fumulu tunurilor ce voru resuná la ceremoni'a funebrala a osmaniloru? Magiarii este mai pe aci sa aiba meritulu de a-si fi gasitu fratii tocma in momentulu cându erá lipsa sa asiste la ceremoni'a de immormentare politica dupa ce leau mancatu inainte comandarea.

Daru sa nu facemu glume cându lucrulu e asiá de seriosu.

Suntu póte numai septemáni, cari ne despartu de inceputulu dramei celei mari numite cestiunea orientala. Masele cele mari de armate rusesci se voru rostogoli spre peninsul'a balcanica cá unu potopu, care va trage in torrentu si pre altii cu sine, fára de a gasi multa resistintia.

Turcii pâna puteau traí in ilusuni diceau ca voru opune unei inva-

siuni, vina de unde va veni, o armata de 800,000; mai târdiu din consideratiuni financiale au redus armat'a la 600,000; in fine se vorbiá de 300,000 cari sa scutésca lini'a Dunârei si 100,000 Armeni'a. Acum se reduce si cifrele aceste. Si pe lânga seraci'a ce se vede din cifrele luptatoriloru mai este seraci'a financiala, apoi saraci'a de stabilitatea lucruriloru interne, seraci'a isolárei interne si externe cu exceptiunea platonica a magiariloru.

Nu ne bucurámu de situatiunea cea precaria a Turciei. Elementulu turcescu, déca erá unu elementu cu minte, puté face bune servitii Europei, tocma precum aru fi pututu face bune servitii Austro-Ungariei, si chiar si Europei, magiarii. Dar' si unii si altii, in feliulu lor, impinsi de unu egoismu nationalu reu intielesu, au subminat si ruinatu in giurulu lor pâna ce subminarea si ruin'a a strabatutu sub temeliele lor si acum unii voru fi obiectulu de prada alu mestesiugiriloru lor neintieles, altii voru fi spectatori, déca nu si cooperatorii la actualu celu tragicu, alu iratiloru regasiti, ce preste scurtu tempu va incepe a se desfasurá, — cá sa nu dicemu mai multu.

Alte amu fi doritu sa ne aduca primavér'a si alte voru fi cele ce ni le va aduce.

Cu mare ingrigire cautámu asiá dara asupr'a eveniminteloru inaintea a câroru necunoscutu ne aflámu si care potu conflagrá Europ'a dela unu capu pâna la celalaltu. Turcii si magiarii voru puté fi mândri (?) cându 'si voru vedé oper'a realizata, firesce cum au trebuit sa ese din croial'a lor, nu inse cum au visat'o séu cum puté sa fia déca se conformau recerintieloru tempului.

Revist'a politica.

Cum s'a facutu pactulu in privinti'a bancei: pâna acum n'a petrunsu in publicu decátu comunicate oficióse. „Ellenör“, organulu d-lui Tisz'a, spunendu ca ministri s'au întorsu la Buda-pest'a si asteapta sa se decida sörtea stipulatiuniloru din Februaru in conferintiele partidelor din Cislalani'a, ne indica totu odata ca stipulatiunile aceste cuprindu pactulu in privinti'a bancei. Stipulatiunile inse, dupa „Ellenör“, aru fi urmatórele:

1. Societatea de banca infintiéza doue institute de banca, unulu in Viena, altulu in Buda-pest'a. In fruntea fia-cáru institutu stá o directiune independenta, ai cárei membri se alegu de câtra actionari. *Vice-gubernorii pentru densele se denumescu de guvernele concerninti.* Sfer'a de activitate a directiuniloru cuprinde deplinulu dreptu de a dispune atátu cu privire la dotatiunea filialeloru ce esistu si cari se voru infintiá câtu si cu privire la mesurarea creditulu pentru singuratiunii proprietarii de creditu.

2. Organulu centralu alu societátiie de banca se constituie din 15 membri, dintre cari directiunea din Buda-pest'a si Viena deléga câte doi, iér' optu se delega liberu de câtra actionari. Afara de acesti'a mai suntu membri in consiliulu generalu vice-gubernorii denumiti de guvern, presedinte e guvernorul denumitu de Domnitoriulu. Durat'a mandatulu e de patru ani.

3. In cestiuni de controversa ce se potu escá intre directiuni si consiliulu generalu pentru interpretarea statutelor decide unu juriu ce va consiste din câte trei membri din supremulu tribunalu ungurescu si austriacu si din unu presidentu denumitu inainte pe fiacare anude Maiestatea Sea.

4. Dotatiunea bancei unguresci consiste in unu minimum de 50 milióné. In casulu unei trebuintie de creditu mai mare, acést'a dotatiune se póte marí din rezerv'a de bancnote. Aceste 50 milióné se întrebuintiéza esclusivu pentru satisfacerea trebuintieloru de creditu unguresci. Acestu primu capitalu alu bancei se póte inmulti si i se cuvine Ungariei si din inmultire o parte corespundetóre proportiunei de 50 milióné.

5. Testulu bancnotelor e germanu si ungurescu. Limba oficiala a directiunei unguresci e cea unguresca. Oficialii centrali ai bancei unguresci ii denumescu consiliulu generalu dintre cetatienii statulu ungurescu, oficialii filialeloru ii denumescu directiunea.

Atátu e totu — adauge „Ell.“ — ce putemu raportá despre punctele esentiali ale pactulu. Dealtmintrea pactulu nu e inca definitivu testuatu intre ambele guverne. S'a datu in sa la protocolu in modu detaliatu fia-care conventiune. Dupa denumirea guvernulu ungurescu se va tiené o conferintia ministeriale comuna sub presidiulu Maiestátiie Sale, in care se va stabili definitivu testulu autenticu alu pactulu.

Resbelulu intre Russi'a si Turki'a este inevitabilu, dicu tóte toile mari si de importantia. Austro-Ungari'a era aplecata a se margini la o aliantia binevoitóre Russiei. „Politik“ din Prag'a inse ne spune intr'o epistola din Viena ca Russi'a nu se multiamesce cu atát'a. Russi'a pretinde ingagiamente firme, obligatorie, pentru cá sa nu i se intemple ca dupa ce se va incepe resbelulu sa se pomenésca cu vreo neplacuta surprindere. „Asigurarea neutralitatiei, se dice mai departe, in epistola, este o escusa cunoscuta, pentru de a-si pastrá cine-va mâna libera si a face pe urma ce voiesce. Acést'a e o manopera vechia, cu care Russi'a, dupa ce a platitu scumpu esperintiele sele din resbelulu in Crime'a nu va mai fi amagita. Este cu putintia, ca in privinti'a acést'a eu vedu mai claru decátu multi din barbatii de statu austriaci. In casulu acest'a pune-veti la inima cele cuprinse in sirurile aceste. Inainte de ce se decide Russi'a pentru resbelu si va regulá positiunea fatia cu Austri'a de asiá, încátu erorile din 1856 sa nu se mai póta repeti. Din caus'a acést'a se tragana decisiunea, dara pentru aceea sa nu créda aici nimenea ca cu missiunea lui Sumaracov s'a terminatu treb'a. Mai suntu Sumaracovi in Petersburg.“

Puterile inca nu au respunsu la not'a cerulara a lui Gorciacoff. Despre Angli'a se scie ca astépta mai anteu se véda ce directiune voru luá lucrurile in orientu. Tacerea cea nadusita a diplomatiei da ansa la totu feliulu de presupuneri si combinatiuni.

Turcii intr'aceea si au alesu partea cea mai buna. Ei, se intielege, cei dela putere, traiescu lume alba in Dolma-Bagdje. O festivitáte dupa ceea-lalta si banchete preste banchete, de siguru de bucuri'a ca au scapatu de

Midhat pasia si de diplomati'a europeana cu conferintiele cele molesce.

Nu lipsescu inse si sciri cari suntu unu contrastu fórte seriosu fatia cu orgiele puterniciloru. „Ceea ce nu s'a intemplatu in Turki'a (de cându cu rebeliunea pasiloru creditari séu a ianiciariloru): garnison'a e in discordia si dominata de coterii. Se astépta o schimbare de tron. Resiad effendi voia inca cu patru septamâni inainte sa induplece pe Mithad se depuna pe frateseu, sultanulu actualu. O deosebita activitate desvólta partisanii lui Iussuf Izzedin. Resbelulu civilu e inaintea usiloru.“

Cuventulu de tron cu care a deschisu imperatulu Germaniei parlamentulu germanu a facutu sensatiune in cercurile politice. Germani'a se dice acolo, va întrebuintia influinti'a ei pentru scutul crestiniiloru si pentru sustinerea pácei, totu-odata si pentru sustinerea bunelor relatiuni cu guvernele aliata si amice.

In „Tablettes d'un Spectateur“ se publica testulu memoriulu ce l'a comunicatu principele Ioanu Ghic'a in calatori'a sea mai din urma pe la cabinetele din Viena, Parisu si Londonu. Memoriulu amintitu cauta a demonstrá, ca de cându diclina puterea sultanulu si se maresce slavismulu nu mai póte fi vorb'a de o solidaritate între slavi greci si români, Cátu pentru români in deosebi, ei de o suta de ani si-au îndreptatu sfortiárilu lor contr'a unei invasiuni din partea slaviloru. Dintre tóte combinatiunile ivite de pâna acum si respinse de Ioanu Ghic'a in numele intereselor bineintieles ale tierci mai multu i se impotrivesce o aliantia russo-romana, acést'a i inspira protestatiuni o elocuentia intr'adeveru rapitóre.

„A acceptá ide'a unei aliantie cu russii,“ scrie principele Ghic'a, „aru insemná a rupe cu politic'a ce români au urmaritu dela inceputulu secululu pâna in dilele nóstre, aru insemná a declará nula si nevalidutotu ce amu disu si scrisu in scopulu de a convinge pe tóta lumea, ca noi voimu a servi de valu contr'a panslavismulu, aru insemná a ne desminti noi in sine si a dovedi ca nu putemu fi decátu purtatorii de slepu ai Russiei, unu radiemu pentru realizarea ambióseloru planuri ale tiarismulu; aru insemná a gati puteriloru europene o cumplita amagire, aru insemná ca tradámu si lasámu prada tunurilor turcesci cetátile nóstre cele mai in floritóre si mai insemnate: Ismailu, Galati, Brail'a, Giurgiu, Turnu-Severinulu etc. pentru a fi prefacute in pravu si cenusia; aru insemná in sfersitu, a ne tradá cabinetulu din Petersburg politicesce neconditionatu si a ne întórce inderetru pâna la acea stare regretabila in care ne aflámu inainte de acést'a cu unu patrariu de seculu. Guvernulu nostru chiar si in casulu cându tiarulu aru fi declarat Romanu independenta aru fi o delegatiune a tiarulu, cu o independentia cum erá a canatulu Crimeiei acum o suta de ani.“

„Corespondinti'a politica“ din Viena primeste din isvoru „competentu“ o descriere a stárei efective a armatei rusesci, despre care circulá atâtea versiuni contradicetóre. Acést'a descriere face unu tablou adeveratu

alu gradului de pregătire, în care se afla Rusia pentru a începe o campanie în contra Turciei.

Guvernul turcescu n'a făcut în decursul resbelului cu Serbia și Muntenegru acele sforțări pe cari le face acum. Insa cu tota opintirea fortierelor nu i-a succedat până acum de a strânge mai mult de 100,000 oameni în Bulgaria și 60,000 în Armenia.

În fața acestor ostiri turcești, forța militară rusa adunată până acum se poate considera mai mult decât de ajuns. Armatele mobile ruse constau în momentul acestuia din 20 diviziuni de infanterie (din 48 ale întregii armate) trei brigăzi de vânători (din opt), nouă diviziuni de cavalerie (din 20) 150 baterii, de trasura, de calaritu și de munte și materialul de asediare cu peste 500 tunuri mari. Impartierea acestor ostiri dăne din cinci parti ale armatei totale, este actualminte cum urmăza.

În Transcaucazia se afla sub comanda ajutorantului general, generalul Loris-Melicof, gata de a trece granița: 4 diviziuni de infanterie, 1 brigadă de vânători, 2 diviziuni de cavalerie 9 regimente de cazaci cubanici și de Terek, 35 baterii de câmp și unu materialul de asediare de vr'o 150 tunuri mari; totulu 115,000 oameni, între cari 95,000 combatenti. Pe lângă acestia mai vinu și 4-5000 oameni trupe de fortaretie, cari sunt dislocate în Alexandropole și prin alte fortaretie dela fruntarie.

Pentru padirea tiermurilor Marrii-Negre de la Kerci până la Akerman se afla sub comandă generalului comandantulu districtului militar de Odesa, ajutorantulu general, locotenentulu generalulu Semec'a: 4 diviziuni de infanterie, 2 diviziuni de cavalerie, 28 baterii de câmp și trupele de fortaretie de la Kerci, Ociacovu, Bender, Akerman, precum și alte despartieminte mai mici risipite pe costa marii; cu totulu 100,000 oameni, dintre cari optzeci mii combatenti.

În Basarabia, si adeca în spatiulu de hotarele Moldovei și până la punctele de jonctiune ale liniei ferate de Odesa anume Zsmerinc'a și Bazdjenj'a se afla sub comandă suprema a marelui principe Nicolae trupele armate de sud, adunate în cantone forte dese. Ele formăza patru corpuri de armata și consta din 8 diviziuni de infanterie, 1 brigadă de vânători, 4 diviziuni de cavalerie, apoi 12 regimente de cazaci (afara de aceia, cari sunt impartiti prin diviziuni), 60 baterii de câmp, și unu materialul de adiare de 300 tunuri mari, cari la trebuintia se potu înmulți forte usioru. Afara de acestia armata mai e prevădiuta și cu unu parcu de pontonu, precum și cu altu materialul de pionieri, pentru a putea arunca în mai multe locuri poduri peste Dunare și în fine are și unu despartimentulu de trupe de marina pentru o lupta pe acestu fluviu maretiu.

Starea totală a armatei (inclusiv toate corpurile sanitare și de aprovizionare) se urca la sumă de 200,000 oameni, dintre cari 150,000 combatenti. Garda marelui principe și comandantulu supremu constă dintr'unu escadronu de cazaci de Terek, ambele din suită imperatēscă. În spatiulu dintre Kamenice-Podolski, Kiev și Vladimir-Volinski se afla ca rezerva a armatei de sub patru diviziuni de infanterie, o brigadă de vânători și o diviziune de cavalerie. — Aceste trupe sunt totu că și celelalte echipate de resboiu și la unu ordinu datu potu să se înroleze îndată în linie. Ele numera împreună 75,000 oameni, între cari 60,000 combatenti. Că rezerva de cazaci sunt mobilisate diece regimente de rendulu alu doilea și vr'o câteva baterii; ele facu cu totulu 10,000 oameni, dintre cari 8000 combatenti. În fine se mai afla și corpurile organizate pentru rezerva. Chemarea loru este să acopere lipsiurile ce se

voru face în armata pentru care sferșitu au chiaru de acum 100,000 oameni gat'a.

Unii cu alții, forța militară pe care Rusia o poate întrebuintă pentru politică ei din Orientu, trece peste 600,000 oameni dintre cari aproape jumătate se afla dej'a postati la hotare și nu aștepta decatu odinulu de a intră în lupta.

La „N. fr. Pr.“ i se telegrafă din Rom'a despre o *intrevorbire cu Midhat pasia*: Unu redactorulu dela jurnalulu neapolitanu „Rom'a“ avu o intrevorbire cu Midhat. Ex-mare vezirulu dise ca esilulu seu e causatu prin intrigile unoru ministri spriginiti de Mahmud Damat pasia, acestia se opuneau în totu modulu dej'a cându densulu înduplecă pe sultanulu a promulgă constitutiunea. Mithad tiene reintorcerea sea neprobabila de-si sultanulu în persona i e forte binevoitoriu. Unu amicu scrie lui Mithad ca cându a plecatu iachtulu „Izzedin“ sultanulu a plânsu amarulu. Intrebatu pentru ce a esilatu pe Mithad sultanulu a respuns: „*Comment faire autrement avec documents que j'ai là?*“ Mithad crede, ca marele veziratu alu lui Edhem pasia va dură unu tempu forte scurtu, pentru ca Edhem are unu caracteru iute în mania, veementu și în acelasi tempu slabu. Mithad crede ca urmatorulu lui Edhem pasia va fi Reuf pasia.

La întrebarea deca seriós'a situatiune actuale se poate solvi numai prin unu resbelu raspunde Mithad ca elu tiene resbelulu cu Russia nu numai de neevitabilu ci și imediatu imminentu, chiaru și deca turcii voru face pace cu Serbia. Mithad crede firmu, ca Russia aru fi trecutulu deca nu se însielă asupra stărei în Turcia. Russia credea pe Turcia la sfersitului vietiei și află o tierra cu 600,000 soldati sub arme, gat'a la o resistintia inversiunata. Cu toate aceste Russia a mersu prea departe de-cătu sa se mai pota retrage pentru ca altminte si-aru perde tota influinti'a asupra populatiuniloru crestine din Balcanu și aru pute' perde într'o di fructele unei politice de unu seculu Mithad nu despara de succesulu favorabilu alu campaniei pentru Turcia; nu crede în posibilitatea de a se localisă resbelulu și e de parere ca Austria va fi împinsa de poporatiunile sele slave se participe la conflictu, cu atâtu mai vertosu cu câtu locuitorii Dalmatiei Banatului și Croatiei voru provocă astfelu de neliniscii în provinciile turcesci câtu si Austria va fi silita sa întrevina și asiă resbelulu va deveni generalu. Francia și Anglia voru fi favorabile Turciei. Mithad tiene pe Bismark de urditoriulu complicatiuniloru actuali. Acesta silesce pe Austria a se estinde pe partea tieriloru slave, pentru a puté mari Germani'a și a permite Russei anectarea altoru provinciilor ce voiescu sa le iá dela Turcia. Mithad vorbesce bine limb'a franceza, dara aproape silabisandu că si cându aru voi sa compenēscă totu cuventulu Pe sultanulu 'lu lauda forte. Mithad lasă sa se véda ca se teme ca constitutiunea din urma va remané o litera mórta și elu e forte mahnitu pentru acestia, pentru ca elu numai într'o resturnare completa a moravuriloru și obiceiuriloru mahomedane vede posibilitatea unei regenerări a poporulu otomanu.

Corespondintia.

Budapest'a 23 Februaru

(Cor. or.)

Dicerea „*pactulu este perfectu*“ face rotund'a adi în gurile celoru mai multi și în foile cele mai multe de aici. De ce sa nu o folosescu si eu? Eu asi mai dice, ca si comedi'a cu cris'a ministeriala a fostu perfecta. „Amu perdutu ilusiunea unei bănci independente, dara onorea,

va se dica, reputatiunea politica, amu salvat'o.“ Si asiă si este. S'au diresu, s'au petecitu ici cu guvernatori de banca, colo cu textu magiaru pre bancnotele fiitóre, s'au pusu doue directiuni de banca un'a în Budapest'a pe lângă matc'a banca din Vien'a și în fine ne voru aruncă nemptii că de pomana si 50 milioe sa manipulamu cu ele sub privighiarea loru. Aceste toate inse suntu bagateluri, lucrulu principalu s'a salvatu și acest'a este decorumulu, ca si noi -ntemu stapâni adeca împreuna stapâni pe banii bancei. Numai de, cându suntu doi stapâni pe unu calu unulu siede bine în siea, celalaltu că vai de elu, dar' totu siede, celu putienu până nu i se punu calului pintenii în cõste.

Cându scriu aceste nu scriu impresiunile mele subjective. Pe fetiele multor'a se oglindēza imaginea impresiuniloru atinse și inca potentiatiu, pentru ca asteptările erau mari și implinirea este mai mica decâtu asteptările.

Preste totu, că sa me folosescu de o espressionu neindatinata la noi români, dupa atâtea serbatori de totu felulu, dupa atât'a emotiune între sperantie și asteptări, pare ca suntemu în „septaman'a cenusiei“ politice. Bietii óspeti dela Constantinopole; mi e de pe acum mila de ei, ei nu voru puté duce de aici nici decoratiuni, nici impresiunea ca au gasitu pe fratii cu cari se faca legatura vecinica cum a promisulu *Lukács, Szűcs* etc. la Constantinopole în tone mai bune. Mai alesu deca se va adeveri și ceea ce se vorbesce, ca în cercurile militare și diplomatice dela Vien'a este o lupta și dór' o lupta mai câstigata de cercurile militare pentru o cooperatiune cu Russia.

De va fi un'a că acest'a atunci puteti sci ca si meritulu cooperatiunei cade în mare parte în socotél'a magiariloru; căci deca nu faceau ei atât'a larma, deca nu se laudă atât'a cu spaim'a și fric'a ce au insuflat'o ei Petersburgulu, Austro-Ungari'a scapă cu o *neutralitate binevoitoare*, ceea ce eră pentru situatiunea noastră financiară de mare pretiu. Pentru noi austro-ungurenii avé neutralitatea și pretiu politicu și deca mergemu mai în detaiuri avé mare pretiu pentru magiari și romanimea întréga.

Asteptâmu reconstituirea ministeriului. Se vorbesce de unele modificări. Póte până ajungu sirele aceste la destinatiunea loru telegrafulu ve va și spune de s'au facutu și ce modificări s'au facutu, deca nemptii voru sanctiuná ce au statoritu ministrii între sine.

Afara de politica pe noi ne mai neliniscescu si elementele. Dunarea ne amenintia capital'a cu nóue esundări. Magistratulu a luat mesuri spre a domoli reulu.

Colectiune

de materii, relative la matrimoniu și divortiu în biseric'a gr. or.

(Urmare.)

Scriitorii bisericesci și compilatorii canónelorulu inca au luat în opurile lor motive divortiali din legile imperatesci, inse nu toate, ci numai cele ce le-au vediatu a fi canonice apoi si acomodate tempului.

Patriarchulu Fotiu în nomocanonu (din an. 883) tit. 13 cap. 4 în privinti'a divortielui, aduce mai întâi canónele bisericesci, apoi motivele din novel'a 117 a lui Iustinianu, lasandu afara acelu motivu: cându femeia cercetēza teatre și jocuri și observa, ca contractele prin cari s'aru legá partile, că sa nu se divortieze nici într'unu modu nu au valóre.

Constantinu Harmenopulu (pe la 1140) enumera motive divortiali sine damno séu bona gratia:

1) Impotenti'a barbatului în decursu de 3 ani; 2) captivitatea de 5

ani împreunata cu nesciinti'a despre vietia; 3) indracirea urmata dupa casatoria; 4) intrarea vre-unei parti în monastire și 5) sclavi'a. Că motive de divortiu cum damno aduce pe cele din Nov. 117 a lui Iustinianu.

Mateiu Blastares pe la 1335 totu asemenea si acele motive le conumera.

Teodoru Balsamonu dice, ca elu au primitu insarinaru dela patriarchulu Mihailu Anchialus și dela imperatululu Emanuilu Comnenu a aduná canónele sante, si cele ce se voru aflá în ele obscure a le chiarificá și interpretá. Si elu enumera motivele din novel'a 117 a lui Iustinianu.

Toti acesti scriitori suntu de acordu într'aceea, ca canónele cari oprescu neconditiunatu divortielu și pasirea la alta casatoria, se estindu numai la acelu divortiu, care s'a facutu din consensulu partiloru séu fara cauza justa, si cumca divortielu din cause juste este concesu, si aceste cause, se afla si în legile imperatesci. (Vedi talcurile lui Balsamonu, Zonaras și Blastares la can. 48, 5 apost. la can. 105 Cartag. și la can. 9 sft. Vasil.)

VII.

Dupa cele espuse urmēza aici motivele divortiali ce se cuprindu în Pravil'a cea mare, de carea se folosesc biseric'a nostra (tipar. la 1652), din carea se vede, ca atâtu din canóne, câtu si din legile susu citate imperatesci s'au luat motivele divortielui.

Servindu acēsta pravila de manualu legalu întrebuintiatu în acēsta materia, urmēza aici normele pravilei asiă precum ele se afla în aceea, fara scurtare, afara numai de normele cari se reducu la procedura și dovēda.

Pravil'a cuprinde motive divortiali cu dauna, cari tragu dupa sine perderea zestriloru, în care casu pretinde si dovēdi mai mari, apoi divortii bona gratia, adeca fara urmări de dauna.

Se citeza în pravila și isvorulu, de unde s'a luat motivulu.

Aici premitu observarea, ca pravil'a vorbesce de vini de despartire și la altu locu, anume capu 179 „de câte vini se despartiescu ómenii casnici“ până la capu 187 „din cari lucruri póte se-si gonēscă barbatulu pe femeia din casa“; inse despre „*despartirea nuntii*“ vorbesce numai în capitulele, ce le reproducu aici.

Celelalte casuri se referu mai multu la *repudiune* și procesu, iér' aceste la divortium și trebuie a se deosebii.

Despartirile nuntiloru și vinile muierei, din cari o desparte barbatulu si-i dobandesce zestrile ei.

Cap. 214. 1) De va sci muierea, ca niscari ómeni au vrajba pe imperatululu au pe domnulu, si nu va spune barbatulu ei. (Mateiu).

2) De se va vedí, ca a curvitu, si se va dá pe fatia, cum poruncescu dumnediescile pravile, atunci trebuie sa se dea de fatia vedél'a aceea, cu marturii forte credinciose. Si la acea vedire adeca prepunere de curvie vrea legea imperatēscă sa fia 5 marturii si sa jure, cum au vediatu cu ochii loru curvia, carea s'au facutu, de aceia atunci sa se créda. (Leon și Constantinu).

3) De va invrasmasi vietia barbatulu ei ori în ce chipu ce va vrea sa afe, séu de va fi sciutu pe altii, cari voru fi invrasmasindu vietia lui, si nu va spune barbatulu seu.

5) De va manca afara de casa fara de voi'a barbatulu ei, la casa straina unde nu-i voru fi rudele ei.

6) De va fi avutu barbatulu vre-o banuēla pe *vecinu-seu*, si-i va dice sa nu mērga în casa aceluia, iera ea va merge.

7) De va merge la vederea juriloru sa privēscă fara de voi'a barbatulu ei. Asisderea ierasi de va

merge la incurcarea căilor sa se uite unde alérga.

Capu 215. *Perdereá s'eu neperdereá zestrei muierei, cându va fi facutu preacurvie.*

Atingendu acestu capitolu partea procesuala, estragu numai cele mai de lipsa: p. 2. cumca nu escusa preacurvi'a siovairile femeii, ca cum ea aru fi avutu pofte, ca barbatulu aru fi fostu nesilnicu, s'eu din seracie au facutu etc. p. 9. inca si candu 'si va ride barbatulu de muiere'si, de va trage si va sarutá inaintea ei fiesi-ce muieri slujnice, s'eu alte muieri próste — atunci muierea póte sa se si desparta de densulu.

p. 15. De va fi sciindu barbatulu, ca-i curvesce muierea cu alti, si . . . nu au vrutu sa o parésca la judecatori ci o au tienutu in casa cá pe o femeia'si si s'au culcatu cu dens'a, atunci nu mai póte sa o parésca la judecatoriu, ca au facutu preacurvie.

p. 20. De va iertá barbatulu preacurvi'a muierei din nevoia s'eu de vr'o sila, nu se dice ca i-au iertatu. Dupa p. 17. numai cându barbatulu pretinde zestri se cere dovedirea preacurviei asiá de tare, cum lumin'a sórelui face diu'a.

Capu 216. *Despartirea nuntii din vinile barbatului (cu perdereá zestrei).*

1. De va grai elu s'eu va sci pe alti ca graiescu de reu asupr'a imperatului s'eu a domnului, si nu va spune elu singuru s'eu prin altcine-va (Armenopolu).

2. De va invrasmasi viétia ei ori in ce chipu.

3. De-i va invrasmasi inocentia s'eu curatienia ei si va pune pe alti sa o spurce s'eu o va dá spre acést'a.

4. De-si va prepune muierea inaintea judecátii s'eu in altu locu, ca-i curva, si nu va potea cu marturii credinciose sa dea pe fatia curvi'a ei, atunci are voia muierea sa-lu lase, cá pre unu propuatoriu alu ei.

5. De va avea alta muiere in cas'a lui si va dormi cu dens'a, s'eu in satu s'eu in altu locu, si-i va dice muierea lui s'eu parintii, s'eu altcine-va odata si de dóue ori sa se departeze, iéra elu nu va voi sa parasésca de totu pe curvi'a. Nici muierea fára de judecata nu póte lasá pe barbatulu ei, nici barbatulu pe muiere; dreptu aceea, carele va luá muierea cu barbatu pána nu se va despartí cu judecata, acél'a preacurvariu se chiama, macaru de aru avea s'eu barbatulu s'eu muierea cause de despartienie.

De aceea numai la calugari póte sa se desfaca casatori'a fára de judecata, cându va luá chipulu calugarescu.

Desparte-se nunt'a, cându barbatulu nu se afla trupesce cu muierea lui.

C. 217. Desparte-se nunt'a si déca voru trece 3 ani dupa ce s'au facutu, si nu potu sa se amestece barbatulu cu muierea dupa cum facu ómenii. Deci de va cautá muierea sa se desparta de barbatulu ei, si elu va marturisi, ca adeveratu nu póte sa se amestece cu dens'a atunci se desparte . . . (Mateiu). (Se vede ca acést'a impotentia se refere numai la barbatu).

Despartirea nuntii, cându barbatulu nu va aflá pe muierea lui fata curata.

C. 218. De se va insurá cine-va si va luá muiere, parendu-i ca va fi fata, iér' apoi nu o va aflá fata curata, atunci acél'a sa vadésca acést'a cu aratare s'eu cu marturia ce descopere adeverulu de fatia, atunci sa se desparta — dice unu patriciu; — inse muierea nu se va judecá cá o curva, pentru ca au facutu peccatulu inainte de ce l'au luat de barbatu; iéra elu de se va mestecá cu dens'a a dóu'a óra, atunci sa nu se mai desparta, ci sa o tiena (legile romane) (din Harmenopulu p. 194).

Capu 219. Slobodiesce-se adeca desparte-se barbatulu de muierea lui s'eu muierea de barbatulu ei, cându se va face calugaru s'eu calugaritia, si

fára voi'a unui'a s'eu altui'a, si fára nici o judecata. Partea ce remane mirénu se póte casatori si primesce avere cá in casulu mortii, cáci celu calugaritu se privesce cá mortu; elu póte sa se faca episcopu si déca muierea s'aru fi maritatu a dóu'a óra. (Armenopulu Mateiu).

(Va urmá.)

Cartea albastra.

Incepemu a publicá, in resumatu corespondintia privitoare la evenimentele din orientu, publicata in „Cartea albastra“, presintata parlamentului anglesu.

Intáiuulu volumu ale telegramelor ministeriului de esterne alu Angliei cuprinde documente oficiale de mare interesu, relative la afacerile Turciei. Astfelu intáia telegrama, cu data de 28 Iuniu 1876, informéza pe lordulu Derby ca comitele Andrassy s'a radacatu contra autonomiei si independintiei provinciilor rescutate, de órece nu se póte aplicá la o poporatiune compusa jumetate de turci, jumetate de crestini. „Aceste aglomeratiuni fiindu lipsite de conditiunile de omogenitate ce poseda Romani'a si Serbi'a, ele voru cadea in o stare permanente de resbelu civile.“

Consululu Holmes, scriindu lordulu Derby la 25 Iuliu, néga ca aru existe vre-o simpatia intre poporatiunea bosniaca si serba si afirma ca in Bosni'a nu crestinii, ci musulmanii suntu mai inaintati in ce privesce instructiunea, averea si civilizatiunea.

La 4 Augustu scrie dela Rom'a ca, dupa parerea dlui Melegari, n'a sunatu inca óra pentru intervenire. O telegrama dela 8 Augustu semnaleza o idea analoga comunicata de guvernulu austriacu ducelui Decazes. La 22 Iuliu sir Elliot informéza pe lordu Derby ca a ingagiatu pe Pórt'a se iá iniciativ'a unei conferintie a puterilor pána a nu se vedé silitu la acést'a si la 25 adauga ca Midhat-pasi'a se plánga ca „ból'a sultanului“ impedece proiectulu de reforma. La 31 Iuliu sir Elliot scrie dela Terapi'a spre a esplicá cum proiectulu de a formá unu corpu mistu de crestini si musulmani n'a pututu avé nici o urmare. Numerulu voluntariloru crestini, dice densulu, este pré neinsemnatu.“ La 14 Augustu sir Elliot afla dela lordu Derby ca guvernulu Maiestátiei Sele nu va propune mijlocirea sea, afara déca i se va cere, dar' ca, déca principele Milanu se va adresá puteriloru spre a le cere bunele loru oficii acést'a cerere va fi favorabile primita de Angli'a. „Cu aceeași data d. Melegari, adresându-se dela Rom'a câtra d. Mallet, exprime parerea ca intervenirea nu va puté avé locu pré curendu, din caus'a atrocitatiloru comise in Bulgari'a“ Este spaimentatoriu, dice elu, a se gândi cine-va ca Europ'a a remasu cu bratiile inercuciate pe cându se seversiau asemeni crime.“

Elu adauga: „Europ'a a lasatu a se seversí aceste atrocitati cá se crutie resbelulu. Acést'a e o politica egoista. Ide'a ca puterile aru fi pututu se previna acést'a versare de sânge, scuduindu amortiét'a loru me revolta.“

Unu lungu siru de telegrama in generalu cunoscutu privescu masacrele din Bulgari'a. Intr'o telegrama adresata lordulu Derby la 24 Augustu, sir Elliot incepe prin a citá pe scurtu raportulu dlui Baring asupr'a masacreloru, si apoi adauga; „Generalulu Ignatieff a sustienutu multu tempu ca nu erá nici o insurectiune in Bulgari'a si ca erá de prisosu ca Pórt'a se mai tramita trupe acolo. Déca aceste trupe aru fi fostu tramise la tempu, s'aru fi pututu evitá armarea basi-buzuciloru si escesele ce au resultat dintru acést'a.“

Vine apoi o alta seria de telegrama, in cari lordulu Derby, spriginitu de tóte puterile, ingagiéza pe Pórt'a se faca pace cu Serbi'a, acum

cându a probatu ca este in stare a sdrobi acestu principatu.

La 29 Augustu sir Elliot anuncia prin telegrama ca a ingrigiatu pe Savfet-pasi'a se profite de ocași'a venirei la tronu a unui nou sultanu spre a proclamá o amnestia generale. Lordu Derby anuncia in aceeași di lui sir Buchanan ca:

„Guvernulu Maiestátiei Sele este fórté petrunsu de importantia de a ingagiá Muntenegrule se participe la negociárile de pace si considera acést'a participare cá unu lucru esentialu, dar' neavendu mijlóce de comunicare directe cu principele, guvernulu n'a pututu face mai multu decátu se propuna cá acést'a comunicare se fia facuta de guvernulu rusu, care se afla in o mai liberá apropiere de principe si consiliarii sei.“

Dupa o telegrama a lordulu Loftus, guvernulu rusu a ingagiatu pe principele Nicolae se iá parte la negociári. Dupa o telegrama a lui sir Buchanan, principele priiniá acést'a, dar' ca va esige pentru pace conditiuni mai favorabile decátu Serbi'a. In aceeași di sir Buchanan telegraféza ca comitele Andrassy póte primí ideia unei note colective, dar' adera la o actiune independinte, de si identica, din partea puteriloru. Comitele Andrassy merge pána a depretiá ideia unei conferintie.

La 1 Septembrie sir Elliot anuncia venirea la tronu a lui Abdul Hamid, si lordu Derby invita pe sir Elliot se propuna Portiei unu armistitiu de o luna de óre-ce guvernulu austriacu respinge o actiune colectiva in scopulu de a ajunge la unu armistitiu. Ece respunsulu lui Sir Elliot:

„Amu comunicatu Portiei propunerea pentru armistitiu. Simtiementulu ce pare printre ministri si publicu este fórté contrariu armistitiului, care se considera cá fiindu esentialmente favorabilu intereselor Serbiei. Turcii aru fi gat'a se negocieze pacea in conditiuni rationabile, dar' nu potu suspende operatiunile loru militare, pána a nu cunósce care va fi bas'a unui asemenea tratatu. Respondu la aceste argumente ca armistitiulu va conduce de sicuru la pace. Dar' ei repeta ca le e de trebuintia se cunósca conditiunile.“

La 25 Augustu, lordu Loftus raportéza despre o intrevedere cu principele Gorciakoff. „Alteti'a-sea, dice densulu, mi-a datu asigurári pacifice si a declarat ca dedese insarcinatulu seu de ataceri dela Constantinopole ordinulu de a spriginí ori-ce propunere pe care colegii sei aru puté-o face Portiei, conformu cu apelulu principelui Milanu. Elu a adaugatu.

„Ca intusiasmulu nationalu in favórea Serbiei se accentua in fia-ce di, de la o margine a imperiului pána la cea-l-alta, si ca situatiunea guvenului imperiale devenia critica si incurcata. Elu m'a asicurat, cu tóte acestea, ca nu va esi din calea pacifica, ce cu statornicia urmarise, si ca natiunea, plina de devotamentu pentru imperatulu si de incredere in cancelar, sa lasa la intielepciunea si patriotismulu guvernului imperiale. In asta privire alteti'a sea a facutu alusiune la cuvintele pe cari imperatulu-le-a adresatu oficiariloru din armat'a sea, dupa manevre, si despre cari circulara multe versiuni diferite. Ece terminii de cari s'a servitu imperatulu:

„Onórea tierii mi-e scumpa; pána acum amu pututu mántiene pacea si dorescu a o conservá dar' déca onórea tierii va fi atinsa, voiú sci a o apará, si atunci compezu in d-vóstra.“

„Principele Gorciakoff mi-a vorbitu despre atrocitatile comise in Serbi'a, si mi-a disu ca cátu timpu Turci'a va intrebuintiá elemente de desordine, cum suntu cerchezii si basi-buzucii, nu i-se va puté acordá nici o incredere.

„Erá timpu a se pune capetu unei

versári de sânge, care ridica unu simtiementu de oróre si erá timpu a sperá ca apelulu principelui Milanu va fi in graba urmatu de suspendarea ostilitatiloru si de o adunare européna insarcinata a desbate despre pace.

„Alteti'a Sea a spusu ca Russia doresce pacea si s'a exprimat cu órecare caldura, in terminii urmatori:

„Ne-amu abtienutu dela ori-ce initiativa; amu lasatu a se face, amu asteptatu cá Europ'a sa lucreze; dar' nimic'a nu s'a facutu si versarea de sânge continua si déca imperatulu 'mi va comandá sa iéu pén'a in mâna, ve garantezu ca va fi imuiata intr'o cernéla potrivita cu demnitatea si puterea imperiului; dar' resbelu nu va fi.“

„In privirea cererei Serbiei principele Gorciakoff obiectéza ca, deórece Europ'a a primit'o Pórt'a nu mai póte face obiectiuni asupr'a formei ei.“

„U. p. A.“

Protocólele Conferintiei din Constantinopole 1876—77.

1. PROTOCOLU.

Sied., dela 6 zilhidie 1293 (11/23 Dec. 76)

(U r m a r e.)

Marchisulu de Salisbury observându ca s'a cautatu a grupá pe cátu va fi posibilu culturile si rasele si ca guvernulu otomanu doresce din contr'a fusiunea loru.

Generalulu Ignatieff dice ca nu este vorb'a decátu de o grupare a sangiacuriloru si kioiseloru asiá cum esista.

E. S. Savfet pasi'a insista pentru mentinerea divisiunii actuale, si, in fati'a acestoru observatiuni, articolulu intáiu este rezervatu.

Art. 2. Asupr'a intáiuului paragrafu relativu la divisiunea pe cantóne (natiuje) dupa o observatiune a lui Edhem pasi'a asupr'a avantajelor sistemului actualmente urmatu pentru formarea náhijelor, paragrafulu este acceptatu cu rezerv'a de a se intielege asupr'a cifrei locuitoriloru cari voru face parte din cantonu.

Paragrafulu 2; „respectându cátu va fi posibilu“ da locu la diverse explicatiuni, din cari resulta ca cuventulu „grupu“ nu trebuie sa se intielega cá deslocare a populatiuniloru dar' cá rapartitia administrativa. Deci nu este acceptatu decátu ad referendum (cu rezerv'a de a reveni.)

Paragrafulu 3: cantonulu va fi administratu etc.“ paragrafulu 4: „consiliulu cantonalu se va compune etc. paragrafulu 5: „comun'a 'si va conservá etc.“ paragrafulu 6: „tóte cestiunile relative etc.“ (afara de comisiunca de supraveghere); paragrafulu 7: „consiliulu cantonalu etc.“ se accepta.

Paragrafulu 8: „doi din membrii sei etc.“ este acceptatu dar' numai in principiu.

Paragrafulu 9: „comisiunea internationala etc.“ este pusu la reserva.

Paragrafulu 10: „orasiile si satele etc.“ este acceptatu in principiu.

Conferintia trece la art. 3 care este in totu rezervatu, apoi la art. 4. Asupr'a expresiunei: in capulu fia-cáruí provincii“ E. S. Savfet pasi'a observa ca terminulu Bulgari'a intrebuintiatu in capulu documentului ce conferintia discuta, nu aru puté fi admisu de guvernulu imperialu.

Representantii puteriloru garante respondu ca acestu terminu nu este intrebuintiatu de cátu pentru a deosebí regulamentul ce se discuta, de celelalte documente.

E. S. Savfet pasi'a presenta o obiectiune contra terminului de cinci ani ficsatu pentru durat'a Valiului (Administratoru generalu.) Elu nu admite de locu analogia intre administratiunea Libanului, care totu-déun'a a fostu o administratiune separata si între sistemulu ce este vorb'a a stabili.

Plenipotentiarulu Germaniei, ob-

servându ca această condiție în parte foarte esențială pentru binele țării și pentru stabilitatea institutiunilor, E. S. Savfet pasivă răspunde că Pórt'a aru puté sa dea numai asigurarea ca Valiulu nu are să fie prě desu schimbatu. In sfersitu acestu pasagiu este trecut la reserva că si pasagiulu aceluasi paragrafu la consimțimentulu puteriloru garante.

Alu doilea paragrafu: „va fi retribuitu etc.“ se accepta.

Paragrafulu 3: „in casu de mórte etc.“ si paragrafulu 4: „Valiulu nu va puté fi destituitu etc.“ suntu rezervate.

Paragrafulu 5: „Valiulu va reprezentá autoritatea suprema etc.“ se accepta.

Paragrafulu 7: „Guvernulu imp. va administrá etc.“ paragrafulu 9: „arondismentele electorali etc.“ suntu acceptate.

Paragrafulu 10: „ei trebuie sa socotéscă in terminu mediu etc.“ se accepta in principiu, dar' E. S. Savfet pasivă observa ca nu-si da consimțimentulu seu de cătu pe cătu aceste dispositiuni aru putea sa se adopteze cu nóu'a constitutiune.

Paragrafulu 11: „suntu alegatori si eligibili etc.“; paragrafulu 12: „deliberatiunile adunării etc.“; paragrafulu 13: „Adunarea va numi etc.“; paragrafulu 14: „va fi celu putienu unu membru din acestu consiliu etc.“ suntu acceptate.

La paragrafulu 15: „Guvernammentulu generalu va luá opiniunea consiliului etc.“ Savfet-pasivă dice ca aru trebui se se stipuledie ca guvernammentulu generalu va trebui sa se adreseze inaltei porti in casurile prevedute.

Conferinti'a este de parerea ca in adeveru valiulu va putea totu-déun'a sa refere despre acest'a Portiei. Paragrafulu deci remâne rezervatu; cele patru paragrafe ale art. 5 suntu de o potri va rezervate.

In momentulu de a ridicá siedinti'a, presedintele semnaléza d-loru membri ai conferintiei oportunitatea de a pastrá secretulu deliberatiuniloru.

Siedinti'a viitoare este amânata pe Sâmbata la órele 1.

Semnati: Savfet, Edhem-Werter, Zichy, Calice, F. Bourgoing, Chaudordy, Henry Elliot, L. Corti, N. Ignatieff.

(Va urmá.)

Varietáti.

* Generalulu Changarnier a muritu. Teodulu Changarnier s'a nascutu la Autun in anulu 1793 Aprile 26. Cá elevu alu scólei dela Saint-Cyr, a luat parte activa la resbelulu din Spani'a si la campaniele din Algeri'a, unde s'a distinsu prin sângele seu rece cu ocasiunea faimósei retrageri dela Constantin'a. In anulu 1843, a fostu promovatu la gradulu de generalu, iér' in 1847, a fostu numitu comandantulu divisiunii militare din Algeri'a. Se scie rolulu ce a jucat in urma sub guvernulu provisoriu si sub dictatur'a lui Cavaignac, care-lu insarcinase cu comand'a superióra a gardei natiunale si cu trupeloru de linia din Parisu. Adversariu alu institutiuniloru republicane in profitulu ambitiuniloru monarchiei, elu a combatu cu energia, care n'a fostu egalata decâtu in dilele lui Iuniu 1848 si cu ocasiunea reprimirii insurectiunii din 13 Iuniu 1849. Ur'a sea contra republicaniloru, l'a apropiatu de principele Napoleonu, cu care a facutu cauza comuna. Dar' dupa faimosulu incidentu dela revist'a din Satory, a rupt'osi cu acest'a si a fostu destituitu. Rolulu seu politicu, care n'a fostu nici odata seriosu in deajunsu, erá in cele mai multe casuri ridiculu. Esilatu sub imperiu, generalulu Changarnier s'a refugiatu in Belgiu, unde s'a sforsiatu

pe cái diferite cá sa atraga atentiunea publica, cari aratau mai multu naivitate decâtu inteligentia de unu omu politicu. Reintratu in Franci'a dupa amnosti'a dela 1860, rolulu seu a fostu in incercári de a intrá si a se mantiené in statulu majoru alu maresialului Bazaine, cu care a fostu facutu prizonieru la Metz. Dupa resbelu a fostu alesu deputatu la Somme, siediendu in adunarea dela Versailles in rendurile reactionariloru; in urm'a acestor'a fu numitu senatoru inamovibilu. Carier'a sea politica, ori-ce s'aru dice a fostu completaminte nula. In resumatu elu a fostu o personalitate, care a facutu a se vorbi multu de ea, dar' fára valóre in fondu.

* * * Unu nou mijlocu de atractiune. Unu americanu a inventatu unu mijlocu nou spre a atrage óspeti in otelulu seu. Elu are in New-York unu otelu care pórtá firm'a: „O di cá alt'a“, si procedéza in modulu urmatoriu. In fia-care diminétia se presinta óspelui socotéla in sa totdeodata si unu saculetii, in care se afla atâtea numere cáti óspeti suntu. Fa-care óspe trage unu numeru, si acel'a care trage numerulu celu mai mare primesce in tóta diu'a aceea nutrimentu, odaia si servitiu gratuitu, si inca unu dolariu pe deasupr'a. Se dice ca la acestu otelu este o imbultidela grozava.

* Unu procesu de calumniá. — „Gazet'a tribunaleloru“ din Berlinu ne istorisesc urmatoriulu faptu: Intr'o epistola pe care o scrise unu amicu unui altu amicu, se aflá urmátórea observare: „Servitoriulu contelui N. N., care este unu omu ordinariu de totu . . . etc.“ Adresantulu fu atátu de indiscretu, ca nu-si ingrigi bine scrisóra, si astfelu cadíu in mánile contelui N. N. — Acest'a referi la sine injuri'a cuprinsa in scrisóre, se superá focu si insarciná imediatu pe avocatulu seu sa intenteze procesu de calomnie scriitoriului epistolei, reclamându pedepsirea calumniatorului. Peritulú esí luá si elu refugiu la unu altu avocat, cáruia ei si succese de a dobândi arhitectura acusatului. Elu nu apara pe clientulu seu prin afirmarea, ca cuviutele in cestiune nu privesce pe contele, din care negresitu aru fi urmatu ca ele privescu pe servitoriu; ci declara din precautiune, ca epistol'a se recunósce, dar' ca cererea de urmarire e nefundata. In urm'a acestor'a judecatoriulu recuză pe contele acusatului si-si motiva sentinti'a prin aceea, ca dupa textulu epistolei nu se póte constatá ca contele N. N. a fostu numitu unu omu ordinariu; s'aru puté totu asiá de bine sa fi fostu intielesu servitoriulu seu. Intr'aceea nu trecusera inca trei luni, de cându contele si cu servitoriulu seu avura cunoscintia despre cuprinsulu epistolei in cestiune. In iritatiunea sea, contele silí pe servitoriulu seu sa intenteze procesu de calomnie in contra scriitoriului epistolei. Insa si de asta data, aparatoriulu acusatului se mární pe lângá declaratiunea ca, epistol'a se recunósce daru ca cererea de urmarire este nefundata. Astfelu trebuie sa se respinga si această a dóu'a aculare. Judecatoriulu explica neaparatu, ca séu contele séu servitoriulu a trebuitu sa fie numitu omu ordinariu: daru nepozitivitatea persónei exclude orice pedépsa. Spre a putea osândi pe acusat, aru fi trebuitu sa se constate ca cuvintele insultátore erau adresate acusatului respectivu. — In modulu acest'a contele N. N. a trebuitu sa platéscă spesele a dóue procese de calomnie, fára cá se póta desmetici, déca elu séu servitoriulu seu este unu omu ordinariu.

Computulu

petrecerei sociale din 10 Februaru a. c. ținuta in sal'a otelului de aici „Co-

ron'a Ungariei“ in folosulu fondului scólei parochiale române din cetatea Sibiiului.

I. Perceptiuni.

Urmatorii domni si-au rescumperatu biletulu de intrare cu urmátórele sume:

Escelenti'a Sea Metropolitulu Mironu Romanu 10 fl; Nicolau Popé'a vicariu gener. 10 fl; Br. Davidu Ursu colonelu 5 fl; I. Bolog'a cons. 3 fl; E. Macellariu consil. 5 fl; P. Dunc'a cons. 3 fl; P. Badila ases. cons. 3 fl; Z. Boiu jun. ases. 5 fl; N. Cristea ases. 3 fl; P. Cosm'a deput. 5 fl; P. Rosc'a ases. 5 fl; M. Lazaru ases. 3 fl; Vis. Romanu dir. 10 fl; Dr. I. Puscariu 3 fl; I. Hani'a prot. 3 fl; I. Popescu prot. 3 fl; Ant. Bechnitiu 6 fl; Mihali capit. 5 fl; A. Lebu propr. 5 fl; Dr. D. Ruciu adv. 3 fl; N. Fratesiu secret. 3 fl; N. Popu pret. 3 fl; C. Stezariu cap. 5 fl; G. Matheiu sen. 10 fl; G. Matheiu jun. 5 fl; N. N. din Saliste 10 fl; V. Babesiu 5 fl; I. Drocu adm. 3 fl; I. Macellariu subj. 5 fl; I. Badila subj. 3 fl; Dr. I. Borci'a adv. 5 fl; I. Candrea prof. 1 # imperialu; Ann'a I. Brote 5 fl; Dr. B. Sabo 2 fl; C. Nedelcoviciu 3 fl; Dr. A. Brote 5 fl; S. P. Barcianu 2 fl; Constantia P. Barcianu 2 fl; Dr. D. P. Barcianu 2 fl; N. P. Petrescu 1 fl. 50 cr. Dr. N. Olariu 2 fl; E. Brote 2 fl; I. Tecóntia si I. Zaharia 4 fl. 50 cr. I. Pop'a adv. 3 fl; Z. Boiu sen. prot. 5 fl; I. Bacea primotenente 1 fl. 50 cr.; N. Trónca canc. 3 fl; C. Bugarski neg. 3 fl; D. Cuntianu par. 3 fl; Dr. I. Mog'a med. 3 fl; I. H. Popu concip. 1 fl. 50 cr.; N. Nadasdi neg. 4 fl. 50 cr.; M. Masialcu 1 fl. 50 cr.; Tom'a capit. 1 fl. 50 cr.; I. Predoviciu 1 fl. 50 cr.; Pahone 1 fl. 50 cr.; M. Cioranu 1 fl. 50 cr.; A. Bacu 1 fl. 50 cr.; dsiórele: Constanti'a Dancasiu 1 fl. 50 cr.; Mari'a Dancasiu 1 fl. 50 cr. Mari'a Onitiu 1 fl. 50 cr.; Carolin'a Heisig 1 fl. 50 cr.; Dr. I. Popu 1 fl. 50 cr.; Balasiu 1 fl. 50 cr.; R. Petricu 1 fl; C. Popoviciu 2 fl; Wagner 1 fl. 50 cr. Ionascu tenente 2 fl; Marinu tenente 2 fl; D. Comsi'a 2 fl; d-siór'a König 2 fl; P. Streulea locot. 3 fl; I. Mihaltianu canc. 1 fl. 50 cr.; P. Ciór'a canc. 1 fl. 50 cr.; G. Vadrariu primoten. 1 fl. 50 cr.; I. de Pred'a adv. 5 fl; P. Petroviciu act. 1 fl. 50 cr.; M. Boieru 2 fl; dn'a I. Stoic'a 1 fl. 50 cr.; Marie de Georgeviciu invet. 1 fl. 50 cr.; I. Nadasianu 1 fl. 50 cr.; M. Tom'a archiv. 1 fl; N. Nast'a 2 fl; Koch ten. 1 fl. 50 cr.; A. Poparadu 3 fl; A. Popoviciu 1 fl. 50 cr.; Munteanu 1 fl. 50 cr.; Albu 1 fl. 50 cr.; Punteanu 1 fl. 50 cr.; Pecurariu teol. 1 fl. 50 cr.; N. Simtionu 1 fl. 50 cr.; N. Reu invet. 2 fl; d. Dr. Stefanu Pecurariu adv. 3 fl.

In Sasu-Sebesiu prin d. subjude Ioanu Paraschivu: dela d. Georgiu Anghelu, consil. aulicu 2 fl. 50 cr.; Ioane Bojitia adv. 1 fl; Ioane Munteanu adv. 1 fl; Ioane Draganu not. pub. 1 fl; Ioane Paraschivu subjude reg. 1 fl. 50 cr.; — si unu venitu de 6 fl. 23 cr.

Sum'a totala incassata e deci 319 fl. 23 cr. si 1 # imperialu.

II. Spesele cu arangiarea petrecerei facu sum'a de 109 fl. 4 cr. v. a. — resulta deci unu venitu curatu de 210 fl. 19 cr. si 1 # imperialu, — care suma s'a predatu in 22 ale curentei prelángá cuitantia, onorabilului comitetu parochialu dela biseric'a romána gr. orient. din cetatea Sibiiu spre depunere in fondulu scólei aceleiasi parochii.

Subscrisulu comitetu, se afla totuodata indemnatu a aduce tuturoru stimatiloru domni contribuenti intima multiamita pentru contribuirile dloru in folosulu fondului numitu in specie ne simtiemu indatorati a esprime multiamita publica dómnei Agnes Pop'a si d-sióreloru Sabin'a Brote, Emilie Petri si Elene Adamoviciu pentru participarea activa la „produc-

tiunile musicali“ cu cari au delectatu publiculu participatoriu in acea séra. Sábiiu in 20 Fauru 1877.

Comitetulu arangiatoriu.

V. Romanu,

presied.

Dr. N. Olariu,

secret.

Burs'a de Vien'a.

Din 12/24 Februaru 1877.

Metalicele 5%	62 60
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67 50
Imprumutulu de statu din 1860 . . .	109 50
Actiuni de banca	833 —
Actiuni de creditu	149 10
London	124 15
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	74 30
„ „ „ Temisiorene	71 75
„ „ „ Ardelenesci	72 —
„ „ „ Croato-slavone	— —
Argintu	113 30
Galbinu	5 91
Napoleonu d'auru (poli)	9 92
Valut'a nóua imperiale germána . . .	60 95

Concursu.

Pentru deplinirea parochiei gr. or. vacante din comun'a Topletiu si fili'a Bers'a, protopresbiteratulu Mehadii, cu terminu pâna la 13. Martie a. c. cal. vechiu, in carea diua se va tienea si alegerea.

Emolumentele suntu: un'a sesiune de 34 jugere impartita in 37 parcele, in locu de stola si biru, unu salariu contractualu de 160 fl. v. a. si cuartiru liberu.

Recursule instruate conformu stat. org. si normelor consistoriali, au a se adresá comitetulu parochialu din Topletiu, cá Administratoarele protopresbiteralu din Mehadi'a, éra cele ce voru incurge dupa espirarea terminiului nu se voru considerá.

Topletiu in 2 Fauru 1877.

Comitetulu parochialu in contielegerea cu Adm. protopresbiter.

1—3

D. Ioane Stefanoviciu.

Nr. 36/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III. Cincusioru ppresbiteratulu Noerichiu—Cincumare, cu care suntu impreunate emolumintele urmátore:

Folosirea portiunei canonice de 12. jugere, aretura si fenatiu, tacesele stolari statorite de sinodulu ppresbiteralu, precum si câte o di de lucru dela 60 familii.

Suplicile instruate in intielesulu statutului organicu si alu dispositiuniloru sinodului archidiecepsanu, suntu ase tramite la subscrisulu pana la 6. Martiu a. c.

Noerichiu in 1. Februaru 1877.

In cointielegere cu comitetulu parochialu.

G. Maieru.

(2—3)

adm. ppescu.

Nr. 51.

Edictu.

Mari'a Petru Frigariu din Brasiovu, care de 4. ani de dile a parasitu cu necredintia pe legiuitulu ei barbatu Ioanu George Gamulea, totu din Brasiovu, nesciundu-se neci pana astadi loculu ubicatiunii ei se citéza prin această cá in terminu de unu anu sa se prezenteze la scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, cáci la din contra procesulu divortiale incaminatu de barbatulu ei se va pertractá si decide si in absentia ei.

Brasiovu, 15 Ianuariu 1877.

Scaunulu protopresbiteralu alu tractului I, alu Brasiovului cá foru matrimonialu.

Iositu Baracu,

(2—3)

prot.

Redactoru respundietoriu: Nicolau Cristea.

Editor'a si tipariulu tipografiei archidiecepsane.